

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ซึ่งในบทนี้ผู้วิจัยได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยสมมติฐานการวิจัย วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า การวิเคราะห์ข้อมูลการอภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

ด้านความเข้าใจสิทธิและบทบาททางการเมืองการปกครอง

ด้านการแสดงบทบาททางการเมืองการปกครอง

ด้านปัญหาอุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง

2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จากตัวแปรด้าน อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองระดับประเทศ จำนวนครั้งการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ และแหล่งข่าวสารความรู้ทางการเมืองการปกครอง

3. เพื่อทราบข้อเสนอแนะในการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

สมมติฐานการวิจัย

สตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ที่มีความแตกต่างกันในระดับ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองระดับประเทศการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ และแหล่งข่าวสารความรู้ทางการเมืองการปกครอง มีการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองแตกต่างกัน

วิธีเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับตำบล (กพสค.) ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ที่มีชื่ออยู่ในสำเนาทะเบียนบ้านในปีพุทธศักราช 2545 รวม 9 หมู่บ้าน จำนวน 117 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบเจาะจง หรือแบบบังใจ โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างในอัตราร้อยละ 45 ของกลุ่มประชากรจำนวน 260 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 3 ชุด คือ

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมของคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับตำบล (กพสค.) ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง

2.2 แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลควบคู่กับการสังเกตพฤติกรรมในการทำกิจกรรมของคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับตำบล (กพสค.) ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง

2.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อทราบสภาพการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครอง ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งทั้งหมดเป็นข้อความที่เป็นบวก จำนวน 49 ข้อ ใน 3 ด้าน คือ

1. ด้านความเข้าใจสิทธิและบทบาททางการเมืองการปกครอง
2. ด้านการแสดงบทบาททางการเมืองการปกครอง
3. ด้านปัญหาอุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Opened) ถามเกี่ยวกับเสนอแนะที่มีต่อการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครอง

ส่วนในด้านคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ผ่านการตรวจสอบพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนผ่านการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะแล้ว

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้ง 3 ชุด โดยการประสานงานกับประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับตำบล (กพสค.) ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่ม และเพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูล การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้จัดเก็บด้วยตนเอง และเก็บได้ครบคิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 แบบสอบถามชุดที่ 1 ผู้วิจัยได้นำมารวบรวม พร้อมทั้งแยกประเด็นในแต่ละประเด็นแล้วสรุปผลในแต่ละข้อในรูปแบบการประมวลผล

4.2 แบบสอบถามชุดที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของ(ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์หาค่าทางสถิติร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลการสอบถามการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการ

ปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (X) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อและรายคำน พร้อมทั้งทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบค่าคงที่ (t - test) และค่า F - test

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลข้อเสนอแนะการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และจัดอันดับความสำคัญของข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้สิทธิและบทบาททางการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช สาระสำคัญของผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการสังเกตพฤติกรรมการดำเนินกิจกรรมของคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับตำบล (ภพสต.) ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช โดยการสังเกตแบ่งออกเป็น 3 ด้าน สรุปได้ ดังนี้

1.1 ด้านความเข้าใจสิทธิและบทบาททางการเมืองการปกครอง สตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช มีพฤติกรรมการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านความเข้าใจสิทธิและบทบาททางการเมืองการปกครองก่อนการดำเนินกิจกรรม และขณะดำเนินกิจกรรมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการแสดงบทบาททางการเมืองการปกครอง สตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช มีพฤติกรรมการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการแสดงบทบาททางการเมืองการปกครองก่อนการดำเนินกิจกรรม และขณะดำเนินกิจกรรมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านปัญหาอุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง สตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช มีพฤติกรรมการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านปัญหาอุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรมทั้งก่อนการดำเนินกิจกรรม และขณะดำเนินกิจกรรมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ปรากฏผล ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองระดับประเทศ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศและแหล่งข่าวสารความรู้ทางการเมืองการปกครอง

กลุ่มสตรีตัวอย่างจำนวน 117 คน จำแนกตามอายุ 18 – 27 ปี จำนวน 11 คน 28 – 37 ปี จำนวน 27 คน 38 ปีขึ้นไป จำนวน 79 คน ระดับการศึกษา ประถมศึกษาจำนวน 53 คน มัธยมศึกษาจำนวน 34 คน ประกาศนียบัตรวิชาชีพจำนวน 16 คนปริญญาตรีขึ้นไปจำนวน 14 คน สถานภาพการสมรส โสดจำนวน 26 คน สมรสจำนวน 91 คน การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองระดับจำนวน 63 คน ไม่เป็นจำนวน 54 คน การไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ 0 – 3 ครั้ง จำนวน 31 คน 4 ครั้งขึ้นไป จำนวน 86 คน แหล่งข่าวสารความรู้ทางการเมืองการปกครอง วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ จำนวน 108 คน สมาชิกในครอบครัวหกรกระจายข่าวจำนวน 9 คน

2.2 ระดับการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

2.2.1 สตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราชมีการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองรายด้านคือ ด้านความเข้าใจสิทธิและบทบาททางการเมืองการปกครอง พิจารณารายข้อพบว่า สตรีมีความพอใจการใช้เสียงข้างมากตัดสินใจในระดับสูงสุด และการเสียเวลาในการร่วมกิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับต่ำที่สุด ด้านการแสดงบทบาททางการเมืองการปกครอง พิจารณารายข้อพบว่า สตรีไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามความพอใจของท่านอยู่ในระดับสูงสุด และเคยเป็นหัวหน้าอยู่ในระดับต่ำที่สุด ด้านปัญหาอุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง พิจารณารายข้อพบว่า ครอบครัวของท่านไม่เห็นด้วยในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มทางการเมืองการปกครองอยู่ในระดับสูงสุด และท่านไม่ทราบข่าวคราวด้านการเมืองการปกครองอยู่ในระดับต่ำที่สุด

2.2.2 สตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช มีการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองโดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านความเข้าใจสิทธิและบทบาททางการเมืองการปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการแสดงบทบาททางการเมืองการปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านปัญหาอุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครองอยู่ในระดับต่ำ

2.3 ความแปรปรวนและความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

2.3.1 สตรีที่มีอายุต่างกันมีการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครอง โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้าน ด้านปัญหาอุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.1.1 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ อายุ กับการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครอง พบคู่ที่มีความแตกต่างกันคือ อายุ 18 – 27 ปี โดยอายุ 18 – 27 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่า และอายุ 18 – 27 ปี กับ 38 ปีขึ้นไป โดย 18 – 27 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่า

2.3.1.2 เมื่อเปรียบเทียบรายด้านกับอายุ พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ อายุ 18 – 27 ปี มีการรับรู้สิทธิและบทบาทมากกว่าอายุ 38 ปีขึ้นไป

2.3.2 สตรีที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพิจารณารายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.3.3 สตรีที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครอง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพิจารณารายด้านด้านที่มีความแตกต่างกันคือ ด้านการเข้าใจสิทธิและบทบาททางการเมืองการปกครอง และด้านการแสดงบทบาททางการเมืองการปกครอง

2.3.3.1 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ ระดับการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครอง พบคู่ที่มีความแตกต่างกันคือ สตรีที่มีการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพกับสตรีที่มีการศึกษามัธยมศึกษา โดยสตรีที่มีการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยมากกว่า และสตรีที่มีการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพกับสตรีที่มีการศึกษาประถมศึกษา โดยสตรีที่มีการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยมากกว่า

2.3.3.2 เมื่อเปรียบเทียบรายด้านกับระดับการศึกษา พบว่าคู่ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สตรีที่มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีการรับรู้ด้านการแสดงบทบาททางการเมืองการปกครองมากกว่าสตรีที่มีการศึกษามัธยมศึกษา และสตรีที่มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีการรับรู้การแสดงบทบาททางการเมืองการปกครองมากกว่าสตรีที่มีการศึกษาประถมศึกษา

2.3.4 สตรีที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองระดับประเทศแตกต่างกัน มีการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพิจารณารายด้าน ด้านที่แตกต่างกันคือ ด้านปัญหาอุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง

2.3.5 สตรีที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ต่างกันมีการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครอง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

2.3.6 สตรีที่ใช้แหล่งข่าวสารความรู้ทางการเมืองการปกครองต่างกันมีการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครอง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่แตกต่างคือ ด้านการแสดงบทบาททางการเมืองการปกครอง

2.4 ผลการเสนอแนะการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอนครศรีธรรมราช สตรีตำบลกำแพงเขาเสนอแนะอยากทราบข่าวสารทางสุขภาพ โภชนาการ เกษตรกรรมและการเมืองการปกครองอย่างต่อเนื่อง อยากให้มีการพัฒนาและสร้างรายได้เสริมในท้องถิ่น และอยากให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับการบริการจากรัฐเท่าเทียมกัน อยากให้กลุ่มสตรีในท้องถิ่นได้รับการพัฒนาอย่างมีระบบตามลำดับ สำหรับลำดับสุดท้ายที่สตรีตำบลกำแพงเขาเสนอแนะอยากให้สตรีเข้ามามีบทบาทด้านการบริการจัดการองค์กรท้องถิ่น

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอนครศรีธรรมราช มีประเด็นที่น่าสนใจควรแก่ที่ยามาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของดำรง อดิศักดิ์ (2540 : 122) ที่วิจัยเรื่อง การรวมกลุ่มของสตรีกับการพัฒนาชุมชนชนบท พบว่าการรวมกลุ่มของสตรีในชนบททำให้โครงการของชุมชนเปลี่ยนแปลงไป สตรีมีความคาดหวังว่าการรวมกลุ่มจะทำให้พัฒนาคุณภาพชีวิตในทางที่ดี และการรวมกลุ่มของสตรีในชนบททำให้สตรีรู้จักบทบาทของตนเองมากขึ้น ยอมรับความเท่าเทียมของคนกับผู้ชาย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศาณี สุวรรณพัฒน์ (2537 : บทคัดย่อ) ที่วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ทางสังคมและการเมืองของนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับภสวะวิกฤตประเทศไทยพบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีระดับการรับรู้ทางด้านสังคมและการเมืองการปกครองค่อนข้างสูง แต่การตอบสนองต่อวิกฤตทางการเมืองค่อนข้างต่ำ ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มที่มีระดับการรับรู้ทางสังคมการเมืองสูงต่ำ คือ บุคลิกภาพ โนธรรม การเข้าสังคม การควบคุมอารมณ์ สถานการณ์ด้านการสื่อสาร การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สอดคล้องกับข้อมูลการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของสตรีตำบลกำแพงเขา (นางช่ออ่อน ล่องจำ สัมภาษณ์ 2545) สตรีตำบลกำแพงเขาไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกระดับสูงกว่าผู้ชาย สถิติเลือกสมาชิก

วุฒิสภาและเลือกกำนัน คิดเป็นร้อยละ 79.89 และ 85.02 ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาอย่างละเอียดด้วยการสอบถามด้วยแบบสอบถามปรากฏผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่รายด้านคือ ด้านปัญหาอุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครองสอดคล้องกัน คืออยู่ในระดับต่ำ เหตุผลเนื่องมาจาก

1.1 สภาพทางสังคมของตำบลกำแพงเขา จากอดีตจนถึงปัจจุบันสภาพการเคลื่อนไหวทางสังคมการเมืองการปกครองเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพราะตำบลกำแพงเขามีลักษณะเป็นพื้นที่ชายขอบของอำเภอเมือง ซึ่งในอดีตอยู่ห่างไกลจากการดูแลเอาใจใส่ของฝ่ายรัฐบาล ในยุคของการขยายตัวของลัทธิคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย พื้นที่ตำบลกำแพงเขาจึงเป็นเป้าหมายในการแทรกซึมทางอุดมการณ์ ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินชีวิตแบบเอาตัวรอดคืออยู่ทั้งสองฝ่าย หลังจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2514 รัฐบาลมีนโยบายปราบปรามพรรคคอมมิวนิสต์ให้ออกจากประเทศไทย รัฐจึงมีนโยบายทุ่มงบประมาณลงมาในพื้นที่ตำบลกำแพงเขา ทั้งด้านวัตถุที่เป็นโครงสร้างขั้นพื้นฐาน สร้างถนนหลายสายเพื่อสะดวกในการคมนาคม ขยายระบบไฟฟ้าอย่างทั่วถึง และจัดตั้งสถานีวิทยุแห่งประเทศไทยของกรมประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นกระบอกเสียงให้กับรัฐบาล ด้านการพัฒนาคน มีการสรรหาผู้นำตามธรรมชาติเข้าค่ายฝึกอบรมให้ความรู้ จัดตั้งกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มสตรี กลุ่มไทยอาสาป้องกันชาติ กลุ่มพัฒนาอาชีพ กรมพัฒนาชุมชน โดยกระทรวงมหาดไทย จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ามาในพื้นที่เพื่อให้ความรู้ในการจัดตั้งกลุ่ม และการบริหารจัดการกลุ่ม โดยยึดหลักระบอบประชาธิปไตยที่ถูกต้องจนมาถึงในปัจจุบัน ประชาชนของตำบลกำแพงเขาทุกเพศทุกวัยได้รับการปลูกฝังทางด้านระบบการเมืองที่ถูกต้องและยาวนานทำให้กลายเป็นวิถีชีวิต

1.2 บุคคลตัวอย่าง หลังจากมีการต่อสู้กันอย่างหนักระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยกับรัฐบาล เป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ชายในตำบลกำแพงเขาที่มีบทบาทโดดเด่นในท้องถิ่นด้านผู้นำ ด้านผู้มีอิทธิพลถูกเก็บอย่างไร้ร่องรอย ทำให้ผู้ชายในตำบลกำแพงเขาลดบทบาทของตนเองลง หลังจากมีการประกาศปรับปรุงกฎหมายการปกครองท้องที่ พ.ศ. 2525 สตรีมีสิทธิเข้ารับสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ได้ ทำให้สตรีที่ได้รับการพัฒนาด้านความรู้ทางการเมืองการปกครองจากกระทรวงมหาดไทยตื่นตัวในทางการเมือง ลงสมัครเป็นผู้นำท้องถิ่นและกำนัน ผู้นำกลุ่มองค์กรต่างๆ ในชุมชน และเนื่องจากผู้ชายลดบทบาทจึงสนับสนุนให้สตรีมีบทบาททางการเมืองการปกครอง จนผู้นำสตรีหลายคนมีผลงานโดดเด่นได้รับการยกย่องและได้รับรางวัลในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาคและระดับประเทศ สร้างกระแสให้สตรีตำบลกำแพงเขามีการตื่นตัวที่จะพัฒนาตนเองมีความมั่นใจในการคิด การแสดงบทบาท ทั้งยังได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษในทุกด้าน ทำให้สตรีตำบลกำแพงเขามีความรู้ในทางการเมืองการปกครอง และกล้าแสดงบทบาททางการเมืองการปกครองอย่างมั่นใจ

1.3 กลุ่มองค์กรชุมชนที่เข้มแข็ง หลังจากรัฐบาลได้ลงพื้นที่ในตำบลกำแพงเขาเข้าไปวางรากฐานจัดตั้งกลุ่มที่มีรูปแบบถูกต้องทำให้สตรีในตำบลกำแพงเขาเกิดการเรียนรู้ และก่อตั้งกลุ่มต่างๆ เพิ่มขึ้น โดยสตรีจะเข้าไปบริหารกลุ่มจนประสบผลสำเร็จมีสมาชิกจำนวนมาก เช่น กลุ่มสตรีตำบลกำแพงเขา กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข เป็นต้น ในกิจกรรมกลุ่มต่างๆ สตรีได้เข้าไปเรียนรู้เรื่องการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นกลายเป็นวิถีชีวิต และนำไปใช้ในสถาบันครอบครัว สังคม ตำบลกำแพงเขาจึงเป็นสังคมที่มีการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครอง

สำหรับด้านปัญหาอุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขาที่อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกันทั้งในการสังเกต และวิเคราะห์จากแบบสอบถามสาเหตุเนื่องมาจาก สตรีตำบลกำแพงเขาส่วนใหญ่มีการรับรู้ด้านการเมืองการปกครองผ่านการอบรมศึกษาดูงาน การปฏิบัติจริงมากกว่า 25 ปี ซึ่งได้ซึมซับเป็นวิถีชีวิตประจำวันของสตรี จึงทำให้สตรีไม่สามารถแยกออกได้ว่าเหตุการณ์ใดเป็นอุปสรรคเป็นปัญหา หรือเหตุการณ์ใด ไม่เป็นอุปสรรคปัญหา

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

2.1 ระดับการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้มีระดับการรับรู้ของสตรีตำบลกำแพงเขา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.8415$) ส่วนรายด้าน ด้านความเข้าใจสิทธิและบทบาททางการเมืองการปกครอง และด้านการแสดงบทบาททางการเมืองการปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศาณี สุวรรณวัฒน์ (2537 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวกับการรับรู้ทางสังคมและการเมืองของนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับภาวะวิกฤตประเทศไทย พบว่านิสิตนักศึกษามีระดับการรับรู้ทางด้านสังคมและการเมืองค่อนข้างสูง และไม่สอดคล้องกับผลการสังเกตพฤติกรรมประกอบการสัมภาษณ์จำนวน 4 ครั้ง ในขณะที่สตรีตำบลกำแพงเขาดำเนินกิจกรรมกลุ่ม พบว่าสตรีตำบลกำแพงเขาที่เข้าร่วมกิจกรรมได้แสดงบทบาททางการเมืองการปกครองอย่างทั่วถึงและมั่นใจ การที่ผลปรากฏเป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน ทำให้ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน และการที่ผลการสังเกตไม่สอดคล้องกับผลการวิจัย เนื่องมาจากการสังเกตเป็นการวัดด้วยสายตา โดยใช้จิตสำนึกของผู้สังเกตเป็นตัวตัดสินบุคคลอื่น ซึ่งแตกต่างกับผลจากแบบสอบถามที่แต่ละคนตัดสินความคิดพฤติกรรมของตนเองด้วยตัวเองผลการวิจัยจึงออกมา ดังนี้

2.2 ระดับการรับรู้ด้านปัญหาอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.2308$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการสังเกตการดำเนินกิจกรรมกลุ่มของสตรีตำบล กำแพงเซาทั้ง 4 ครั้ง เหตุผลเนื่องมาจากวิถีชีวิตของสตรีตำบลกำแพงเซาทุกกลุ่มอายุ กลุ่มอาชีพ ทุกระดับการศึกษาทุกสถานภาพอยู่ในแนวเดียวกัน โดยเฉพาะวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยทำให้สตรี มองไม่เห็นว่าการเกิดขึ้นเป็นปัญหา เพราะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตประจำวันของ สตรีน้อย

2.3 ระดับการรับรู้รายชื่อ ในด้านความเข้าใจสิทธิและบทบาททางการเมืองการปกครอง จำนวน 23 ข้อภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่รายชื่อท่านมีความพอใจใช้เสียงข้างมากตัดสินใจ อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.7521$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการสังเกตพฤติกรรมประกอบการสัมภาษณ์ ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มของสตรีทั้ง 4 ครั้ง พบว่าในการดำเนินกิจกรรมทุกขั้นตอนจะยึดหลัก ของระบอบประชาธิปไตยอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะในการตัดสินใจเรื่องใด ประธานจะต้องให้มีการอภิปรายจากสมาชิกอย่างกว้างขวาง และตัดสินใจด้วยการของมติที่ประชุมที่เป็นเสียงข้างมาก ในการตัดสินใจทุกเรื่อง เหตุผลเพราะสตรีตำบลกำแพงเซามีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยมาแต่ในอดีต จนถึงปัจจุบัน

2.4 ระดับการรับรู้รายชื่อ ในด้านการแสดงบทบาททางการเมืองการปกครอง จำนวน 21 ข้อ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่รายชื่อท่านเคยเป็นหัวคะแนนอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 3.2222$) ซึ่งสอดคล้องกับภาพรวมด้านความเข้าใจบทบาททางการเมืองการปกครอง และผล การสังเกตพฤติกรรมการดำเนินกิจกรรมประกอบการสัมภาษณ์ทั้ง 4 ครั้ง เหตุผลเนื่องจากสตรี ตำบลกำแพงเซามีความเข้าใจระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างดี จากการปลูกฝังมาจากอดีต มีการรับรู้ว่าการเป็นหัวคะแนนให้ผู้ลงสมัครเลือกตั้งเป็นสิ่งไม่เหมาะสม ทางสังคม และยังไม่ปลดปล่อยต่อการดำเนินชีวิต

2.5 ระดับการรับรู้รายชื่อ ในด้านปัญหาอุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การปกครอง จำนวน 4 ข้อ ภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ รายชื่อที่ท่านไม่ทราบข่าวด้านการเมืองการปกครอง อยู่ในระดับต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.1624$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการสังเกตพฤติกรรมประกอบการสัมภาษณ์ ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มของสตรีจำนวน 4 ครั้ง เหตุผลเนื่องจากการสัมภาษณ์ทราบว่า ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มทุกครั้งสตรีจะได้รับทราบข่าวก่อนประมาณ 3 - 5 วัน รับทราบจากสื่อ หลายทางและทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ มณพิราข (2538 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารสิ่งแวดล้อมด้านป่าไม้ ความรู้ความตระหนัก และการมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ป่าของเยาวชนในจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนมีพฤติกรรมการเปิดรับ ข่าวสารทั่วไปและข่าวสารด้านป่าไม้จากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ

อมรรัตน์ ภูคาบขาว (2541 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันเอดส์ของสตรีวัยเจริญพันธุ์ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า สตรีได้รับข่าวสารความรู้จากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด สอดคล้องกับการวิจัยของ สุวิทย์ รุ่งวิสัย (2541 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ปัจจัยประกอบการตัดสินใจของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุดคือการดูโทรทัศน์ ร้อยละ 81.80 และยังสอดคล้องกับการวิจัยของกองสุขศึกษา กระทรวงสาธารณสุข (2542 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพของประชาชน ผลการวิจัยพบว่าประชาชนส่วนใหญ่รับข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์มากที่สุด เหตุผลเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีระบบสื่อสารที่ไร้พรหมแดน และประกอบกับนโยบายข้อมูลข่าวสารของรัฐบาลทำให้ประชาชนมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้ทั้งถึงและเป็นจริงมากขึ้น ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจทางครอบครัวของสตรีตำบลกำแพงเขาอยู่ในระดับดีทำให้สามารถแสวงหาสื่อที่ทันสมัยมาติดตามข่าวสารได้

2.6 สตรีที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองรายด้านและรายระดับอายุแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่ปรากฏระดับอายุ 18 – 27 ปี มีการรับรู้อยู่ในระดับมากกว่าระดับอายุ 28 – 37 ปี และระดับอายุ 38 ปีขึ้นไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ ภูคาบขาว (2514 - บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันเอดส์ของสตรีวัยเจริญพันธุ์ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของสตรีวัยเจริญพันธุ์อายุระหว่าง 21 – 31 ปี มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและคำแนะนำการป้องกันเอดส์มากที่สุด แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบล สุวรรณวงศ์ (2541 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมของกลุ่มแม่บ้านทหารในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบอายุกลุ่มแม่บ้านที่มีอายุต่ำกว่า 45 ปี มีส่วนร่วมต่ำกว่ากลุ่มแม่บ้านที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป และไม่สอดคล้องกับผลการสังเกตพฤติกรรมประกอบการสัมภาษณ์ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มของสตรีตำบลกำแพงเขาจำนวน 4 ครั้ง ผลการสังเกตพบว่า สตรีที่มีอายุ 38 ปีขึ้นไปมีการรับรู้และแสดงพฤติกรรมทั้ง 3 ด้านมากที่สุด เหตุผลเนื่องมาจากสตรีที่มีระดับอายุ 18 – 27 ปี อยู่ในช่วงการศึกษาภาคบังคับประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นอย่างต่ำ และส่วนใหญ่จะมีการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป มีความรู้และมีความคิดที่ทันสมัย อ่านเขียนคล่อง และส่วนใหญ่ตีความข้อคำถามได้ดีกว่าสตรีในช่วงอายุอื่น สำหรับผลการสังเกตพฤติกรรมที่ระดับอายุ 38 ปีขึ้นไปมีการรับรู้สูง เหตุผลเนื่องจากการสังเกตมุ่งสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของสตรีที่มีอายุมากกว่าจะมีประสบการณ์และความมั่นใจในตนเองสูง จึงกล้าแสดงพฤติกรรมมากกว่าช่วงอายุอื่นๆ

2.7 สตรีที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ ยูพา สุภาสกุล (2535 : 119 – 134) กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้รับสาร แต่ละคนจะมีลักษณะเฉพาะบุคคลในทางประชากรศาสตร์ และในลักษณะเฉพาะบุคคลที่ทำให้การรับรู้แตกต่างกันคือ สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio economic status) ซึ่งหมายถึง สถานภาพทางครอบครัวที่มีผลต่อการรับรู้ที่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับผลการสังเกตพฤติกรรมการดำเนินกิจกรรมกลุ่มทั้ง 4 ครั้งของสตรีผลพบว่า สตรีที่เนื่องจากสตรีที่มีสถานภาพการสมรสเป็นสตรีกลุ่มที่มีความมั่นใจในตนเองสูง และเป็นผู้ดำเนินการก่อตั้งและบริหารกลุ่มจนเข้มแข็ง และเป็นผู้ชักชวนสตรีที่มีสถานภาพโสดเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่ม และสตรีสถานภาพโสดที่เข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มคือสตรีที่อยู่ในกลุ่มมีความพร้อมจึงมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

2.8 สตรีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครอง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านมีความแตกต่างกันคือระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปจะมีการรับรู้แตกต่างจากระดับการศึกษาอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับการศึกษาของ ยูพา สุภาสกุล (2535 : 119 - 134) กล่าวถึงผู้รับสารแต่ละคนจะมีลักษณะเฉพาะบุคคลในทางประชากรศาสตร์ที่มีปัจจัยในการรับรู้ในเรื่องระดับการศึกษา (Education) เป็นตัวแปรสำคัญมากต่อประสิทธิภาพการรับรู้การสื่อสารและรับสารคนที่ได้รับการศึกษาต่างกัน ในยุคต่างกัน สาขาต่างกัน มีความรู้สึคนึกคิดต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำค้าง ว่องกฤษฎา (2540 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง การรับรู้สภาวะสุขภาพ วิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของผู้ดูแลเฒ่าคนชรา ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ได้แก่ ระดับการศึกษาและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญทัน ลัทธินิพนธ์ (2541 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะคิดเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ในเขตสงวน : กรณีศึกษาประเทศลาว ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการรับรู้ และทัศนคติที่สำคัญคือ ระดับการศึกษา เหตุผลเนื่องมาจากสตรีตำบลกำแพงเขาที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปได้รับการจัดเวลาทางด้านการเมืองการปกครองจากระดับครอบครัว ถึงระดับสถานบันการศึกษาที่ให้ความรู้ความคิดในทางทฤษฎีที่มีขั้นตอนถูกต้องทำให้สตรีกลุ่มนี้มีความรู้และความมั่นใจในการแสดงสิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครอง

2.9 สตรีที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองระดับประเทศ เป็น ไม่เป็น มีการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครอง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยด้านที่แตกต่างคือด้านปัญหาอุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการสังเกตพฤติกรรมประกอบการสัมภาษณ์การดำเนินกิจกรรมกลุ่ม จำนวน 4 ครั้ง

ของสตรีผลพบว่า พฤติกรรมในการดำเนินของสตรีในด้านปัญหาอุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครองสตรีส่วนใหญ่มีพฤติกรรมแค่ 5 - 10 คนเท่านั้น เหตุผลเนื่องมาจากสตรีที่สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเป็นสตรีที่มีความสนใจทางการเมืองสูง และมีบทบาททางการเมืองในระดับท้องถิ่นสูงอยู่แล้ว เมื่อรัฐมีกฎหมายออกมาให้สามารถสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองได้ สตรีกลุ่มนี้จึงสมัครเป็นสมาชิกพรรค และติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมืองมากขึ้น ทั้งยังได้รับความรู้จากพรรคการเมืองที่ตนเองสังกัด

2.10 สตรีที่ใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ มีการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครอง ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่สอดคล้องกับผลการสังเกตประกอบการสัมภาษณ์ที่พบว่า พฤติกรรมปัญหาอุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครองของสตรีมีน้อยมาก เหตุผลเนื่องมาจากสตรีตำบลกำแพงเขาเขามิวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยที่เคร่งครัดทั้งในระบบครอบครัวและระบบกลุ่มทางสังคม ซึ่งลักษณะเหล่านี้ทำให้สตรีเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องยาวนานทุกระบบ กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตทำให้มีความรู้สึกแตกต่างในสิ่งที่เป็นอย่างอยู่และเกิดขึ้นใหม่

2.11 สตรีที่รับฟังข่าวสารความรู้ด้านการเมืองการปกครองแตกต่างกัน มีการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่สอดคล้องกับผลการสังเกตพฤติกรรมการดำเนินกิจกรรมของสตรี เหตุผลเนื่องมาจากปัจจุบันเป็นยุคแห่งข่าวสารข้อมูลประชาชนมีสิทธิที่จะรับทราบข้อมูลต่างๆ ได้หลากหลายและทั่วถึง โดยเฉพาะสตรีตำบลกำแพงเขาที่มีจิตสำนึกทางการเมืองการปกครองสูง ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจที่อยู่ในระดับดีของตำบลกำแพงเขาเป็นโอกาสให้สตรีสามารถแสวงหาสื่อที่ทันสมัยและหลากหลายมาให้ความรู้ข่าวสารด้านการเมืองการปกครอง

2.12 สตรีมีข้อเสนอแนะการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองความดีมากที่สุดคือ ต้องการรับรู้ข่าวสารด้านสาธารณสุข โภชนาการ เกษตรกร และการเมืองการปกครองที่ต่อเนื่อง เหตุผลเนื่องมาจากสภาพท้องถิ่นของตำบลกำแพงเขาเป็นตำบลพัฒนาด้วยหลายด้าน และด้านที่สำคัญคือด้านสาธารณสุข ซึ่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและผู้ที่เกี่ยวข้องจะเข้ามาดำเนินกิจกรรมด้านสาธารณสุขให้กับประชาชน ประกอบกับกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขของตำบลกำแพงเขาเป็นกลุ่มที่เข้มแข็ง ให้ความรู้สร้างความตระหนักในเรื่องสุขภาพให้กับสตรี ทำให้สตรีมีความสนใจเรื่องการดูแลสุขภาพตนเองและชุมชนเป็นอันดับหนึ่ง สืบเนื่องมาจากสภาพทางเศรษฐกิจของตำบลกำแพงเขาขึ้นอยู่กับเกษตรซึ่งเป็นอาชีพหลัก สตรีจึงมีความต้องการที่จะได้รับความรู้มาเพื่อพัฒนาอาชีพของตนให้ดียิ่งขึ้นสำหรับในเรื่องการเมืองการปกครอง เนื่องจากสตรีตำบลกำแพงเขามีความตื่นตัวในเรื่องการเมืองการปกครองสูง จนกลายเป็นวิถีชีวิตประจำวันจึงต้องการมีความรู้เพื่อจะได้นำมาใช้ปกป้องสิทธิของตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่องการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ดังปรากฏผลตามรายละเอียดที่เสนอมานั้นสามารถสรุปภาพรวม และนำเสนอเป็นข้อเสนอแนะได้เป็น 2 ตอน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการส่งเสริมและพัฒนาสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ควรส่งเสริมสตรีให้มีความรู้ความเข้าใจสิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองควบคู่กับการส่งเสริมให้สตรีสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับการดำเนินชีวิตประจำวันของสตรีเอง และสมาชิกในครอบครัว

1.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการส่งเสริมและพัฒนาสตรีตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ควรจะศึกษาบริบทด้านการเมืองการปกครองของสตรีตำบลกำแพงเขาให้ชัดเจนเสียก่อนจะดำเนินการพัฒนาส่งเสริมในเรื่องใดๆ

1.3 ผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการส่งเสริมและพัฒนาสตรีตำบลกำแพงเขา ควรยึดหลักระบอบประชาธิปไตยอย่างเคร่งครัดในการพัฒนาส่งเสริมและแก้ปัญหาของสตรี

1.4 ผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการส่งเสริมและพัฒนาสตรีตำบลกำแพงเขา ควรดำเนินการกิจกรรมแบบเข้ามามีส่วนร่วมและทำอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยการรับรู้สิทธิและบทบาทด้านการเมืองการปกครองกับกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ที่หลากหลายเพื่อจะได้ข้อมูลที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยที่กำหนดกลุ่มตัวอย่างบุรุษที่มองบทบาทด้านการเมืองการปกครองของสตรี เพื่อจะได้ข้อมูลและมุมมองที่แตกต่างออกไป